



VISIE IN PRAKTIJK

Onderwijs aan het jonge kind op de Prinses Margrietschool

AANLEIDING

In onze schoolgids staat beschreven hoe we het onderwijs aan het jonge kind (tot gemiddeld 7 jaar) willen vormgeven. We hebben besproken met elkaar wat we belangrijke uitgangspunten vinden en hoe ons onderwijs er uit ziet. In dit document wordt deze visie verder uitgewerkt.

KINDGERICHT ONDERWIJS

Echt kind zijn houdt in heerlijk kunnen spelen, ontdekken en leren. Nieuwe dingen ervaren in de wereld om je heen. Op de Margrietschool leren jonge kinderen spelenderwijs en prikkelen leerkrachten hun nieuwsgierigheid.

Kinderen komen op school om te leren. Maar leren ... dat gaat verder dan kunnen lezen, rekenen of schrijven. Leren is ook ontdekken wat je goed kunt en wat je nog lastig vindt. Waar je hart ligt en wat je talenten zijn. Echt leren is een hele uitdaging. Op onze school begrijpen we, dat leren je hele wezen raakt.

We bereiden de kinderen niet alleen voor op de samenleving met kennis, maar we trainen ook andere vaardigheden, ook wel 'brede vaardigheden' genoemd. Bij ons leren kinderen communiceren, aanpassen, doorzetten, samenwerken, respect en zelfstandig / verantwoordelijk gedrag. Onze kinderen worden op een actieve manier voorbereid op de samenleving!

We bieden onze leerlingen een rijke leeromgeving, waarin ze elke dag met plezier leren en volop uitdaging vinden om het maximale uit zichzelf te halen. In onze brede onderbouw (groep 1-3) besteden we volop aandacht aan actief leren. Kinderen leren niet alleen zittend, maar vooral door te doen. Leren doen we van en met elkaar. Hoeveel we soms ook van elkaar verschillen, we genieten van het samen leven binnen één school. Het motto van de Margrietschool is dan ook: 'Samen leven, leren en doen!'

Jonge kinderen verkennen hun wereld op een geheel eigen manier. Hier is onze onderbouw op ingericht. De kinderen ontdekken van alles terwijl ze aan het spelen zijn en verbinden die inzichten met kennis die ze al hebben, of net hebben gehoord tijdens een instructie.

Onze onderbouw bestaat bewust uit kinderen van groep 1 t/m groep 3. We hebben in onze onderbouw groepen 1/2 en groepen 3. We hebben gezamenlijke ruimten, waar kinderen samen spelen en leren en elkaar ontmoeten. De leerkrachten werken samen en bedenken op welke passende manier ieder kind al spelend en lerend ontwikkelt.

De jonge kinderen trekken zich op aan de oudere kinderen en krijgen alle ruimte voor hun ontwikkeling. Voor de kinderen uit groep 3 is het heel fijn om ook nog spelend te kunnen leren. In groep 3 wordt in de ochtend voornamelijk aandacht besteed aan het leren lezen, rekenen en schrijven. In de middag is er meer aandacht voor spel. Gedurende het jaar vindt er een verschuiving plaats wat betreft het aanbod van spel voor een natuurlijke overgang naar groep 4.

Ouders vragen zich soms af of de kinderen dan wel lezen, rekenen en schrijven, zoals dat gebruikelijk is in groep 3. Uiteraard! Het mooie van deze manier van werken is dat dit een doorgaande leerlijn is vanuit de leerjaren 1 en 2. De reken- en taaldoelen worden op niveau geïntegreerd in het spel en de opdrachten. En spelsituaties sluiten aan bij de 'zone van de naaste ontwikkeling', zodat er steeds iets nieuws geleerd wordt.

Alle kinderen van leerjaar 3 krijgen gerichte instructies en begeleiding bij de oefenstof die ze (op niveau) aangeboden krijgen. Leerkrachten maken gebruik van elkaars kennis en expertise, om kinderen een aanbod op maat te geven. Daarbij kunnen zij ondersteund worden oor een onderwijsassistent. Kinderen werken in hun eigen thuisgroep, maar ook samen met de andere groep in het aangrenzende lokaal. Zo leren we van en met elkaar!

KERNWAARDEN

We zijn actief en betrokken en spannen ons dagelijks in voor een optimale ontwikkeling van ieder kind. Vanuit onze identiteit en de Kanjertraining, besteden we extra aandacht aan normen en waarden. Elkaar vertrouwen en helpen, samenwerken, plezier hebben met elkaar en meedoen zijn daarbij de uitgangspunten. De kernwaarden die passen bij onze school zijn: **aandacht, samen, respect en groei.**

ONZE UITGANGSPUNTEN VOOR ONS ONDERWIJS IN DE ONDERBOUW

We beschrijven onze uitgangspunten aan de hand van verschillende dimensies.

Focus

- **Brede vaardigheden:** er is ook aandacht voor de ontwikkeling van spel, sociaal-emotionele vaardigheden, expressie en zelfstandigheid, naast de aandacht voor de ontwikkeling van taal, rekenen en motoriek.
- In groep 1/2 is **spel** is de verbindende factor voor alle ontwikkelgebieden, in groep 3 is **spel** ter ondersteuning van het geleerde.

Pedagogisch

- We zorgen voor een **veilige leeromgeving** door voorspelbaar gedrag en duidelijke routines.
- We sluiten aan bij de **belevingswereld én de ontwikkeling** van het kind en voegen indien nodig iets toe.
- We leren kinderen **verantwoordelijk** te zijn voor materialen, taken en hun eigen gedrag.

Didactisch

- Nieuwsgierigheid prikkelen
- Bewegend leren
- Actieve houding
- Coöperatieve werkvormen
- Spelenderwijs leren
- Pakkende instructies

Betekenisvolle leerstof

- Door een **pakkende start en verhalen** én (waar nodig) prikkels toe te voegen verhogen we de betrokkenheid van de kinderen.
- We maken het lesaanbod betekenisvol door **thematisch** te werken.
- Er wordt gespeeld in **uitdagende hoeken**, waar mogelijk **communicerende hoeken**.
- **Doelen** komen geïntegreerd in spelaanbod terug.

Organisatie

- Kinderen leren omgaan met **uitgestelde aandacht**.
- Kinderen werken en spelen samen en leren **elkaar te helpen. Kinderen leren ook om hulp te vragen, aan te bieden en te aanvaarden.**
- Kinderen **leren kiezen** met het Digikeuzebord.
- Kinderen ontwikkelen een **zelfstandige werkhouding**.

Differentiatie

- We zorgen voor een **rijk beredeneerd aanbod** voor alle ontwikkelingsniveaus die in de groep aanwezig zijn.
- We geven **instructie** aan de hele groep waar mogelijk en aan subgroep waar nodig
- We vinden het belangrijk dat kinderen zo veel mogelijk een **ononderbroken ontwikkeling** kunnen doormaken.

Inzicht in ontwikkeling

- We organiseren tijd om kinderen te **observeren**, mee te spelen en te prikkelen.
- We volgen de ontwikkeling m.b.v. de leerlijnen van het Digikeuzebord.
- In groep 3 volgen we de ontwikkeling m.b.v. methodetoetsen, methodeonafhankelijke toetsen en observatie instrumenten.
- In het portfolio beschrijven we welke groei kinderen in hun ontwikkeling laten zien en m.b.v. Cito leerling in beeld wordt zichtbaar welke groei kinderen in hun ontwikkeling maken.
- We bespreken de ontwikkeling van de kinderen met hun ouders.

WAAROM IS SPELEND LEREN ZO BELANGRIJK VOOR ONS

Jonge kinderen verkennen hun wereld door spel. Ze ontdekken van alles terwijl ze aan het spelen zijn en verbinden die inzichten met kennis die ze al hebben of net hebben gehoord tijdens een instructie. Ze ontwikkelen zich terwijl ze spelen. Wat ontwikkelen ze dan bijvoorbeeld?

- kinderen leren zichzelf en hun omgeving beter kennen
- kinderen leren de emoties van zichzelf en anderen (her)kennen
- kinderen leren flexibel omgaan met mensen en omstandigheden
- kinderen leren hun impulsen te beheersen wanneer iets niet direct lukt met iets of iemand
- kinderen leren nieuwe woorden (woordenschat)
- kinderen leren communiceren
- kinderen leren cijfers kennen en leren optellen, aftrekken, meten en wegen
- kinderen leren kiezen
- kinderen leren problemen oplossen

Spel heeft een belangrijke plaats in ons onderwijs voor het jonge kind en wij richten de leeromgeving zo in dat er voor ieder ontwikkelniveau iets te beleven is. Dit doen we o.a. binnen thema's. Een thema duurt een aantal weken. Leerkrachten bereiden een thema met elkaar voor en beschrijven doelen en activiteiten in een periodeplan. Het thema zie je terug in de leeromgeving en het spel van de kinderen past in dit thema. Er zijn veel uitdagende en 'rijke' hoeken, waar de kinderen hun bijdrage aan leveren. Er is ook ruimte voor eigen keuzes (soms alleen spelen of niet thematisch). Leerkrachten nemen de tijd om te observeren, mee te spelen en te prikkelen. Kinderen laten een hoge betrokkenheid zien en er is ook ruimte voor eigen keuzes.

VISIE VERTAALD NAAR DAGELIJKSE PRAKTIJK

- We bieden ons onderwijs waar mogelijk in **samenhang geïntegreerd** en **thematisch** aan.
- We organiseren een **rijk beredeneerd aanbod** voor de taal- en rekenontwikkeling op verschillende niveaus die in de groep aanwezig zijn.
- Leerkrachten van groep 1/2 **bereiden 5 thema's** voor gedurende het schooljaar met **beredeneerd aanbod**. Dit staat in grote lijnen beschreven en uitgewerkt in een **periodeplan** met de volgende opbouw:
 - Brainstorm over het thema, aan de hand van een woordweb
 - Rijk thema aan de hand van een verhaal
 - Beredeneerd aanbod volgens basisdoelen en specifieke doelen
 - Hoeken
 - Ideeën die verder uitgewerkt kunnen worden.
- In de **week-/dagplanning** staat gedetailleerder beschreven welke doelen aangeboden worden, welke instructies worden gegeven en welke **extra ondersteuning** geboden wordt.
- Ieder thema heeft een **pakkende start** met een **verhaal** voor de kinderen.
- Leerkrachten breiden het verhaal uit met **inbreng van de kinderen**.
- Leerkrachten bieden o.a. **handelingskaarten/materialen, rollenkaarten, verkleedkleden** en **onderzoekskarten** aan.
- Leerkrachten bieden waar mogelijk **communicerende hoeken** aan, zodat het spel goed op gang komt en blijft.
- Leerkrachten bieden activiteiten aan op allerlei verschillende **ontwikkelniveaus** met allerlei **bronmaterialen**
- Leerkrachten geven kinderen de **ruimte** om te **kiezen** (o.a. met het Digikeuzebord) om de **betrokkenheid** te verhogen.
- Leerkrachten nemen de tijd om te **observeren** en waar nodig de ontwikkeling te **stimuleren** door **aan te sluiten bij de beleving en het niveau van het kind** en indien nodig iets toe te voegen.
- Leerkrachten **registreren** de **ontwikkeling** van de kinderen middels de ontwikkellijnen van het Digikeuzebord. Ze **analyseren** deze gegevens om inzicht te krijgen in wat kinderen die opvallen aanvullend nodig hebben naast ons basisaanbod.
- Leerkrachten geven dagelijks **instructie** die passend is bij de ontwikkeling; zoveel mogelijk aan de hele groep, indien nodig in een subgroep (kleine kring) en aan een enkele leerling. Instructie hoeft niet alleen in een grote kring gegeven te worden, maar kan ook plaats vinden op andere momenten tijdens het spelen en werken binnen of het buiten spelen.
- Leerkrachten kennen **de leerlijnen** en **doelen** en weten wat kinderen (aan **extra ondersteuning**) nodig hebben om deze te behalen.
- We zien **spel** als **belangrijke ontwikkelmotor** voor de ontwikkeling van leerlingen
- Er is aandacht voor alle fases van het spel:
 - Manipulerend spel
 - Eenvoudig rollenspel
 - Thematisch (uitgebreid) rollenspel
 - Onderzoekend spel
 - Regisserend spel